



Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

1. september 2021 kl. 10:15-11:15

Møtet ble avholdt digitalt.

Til stede:

Halvard Haukeland Fredriksen (leder) (a)

Synne Sæther Mæhle (nestleder) (a)

Erling Johannes Husabø (a)

Tarjei Ellingsen Røsvoll (b)

Maria Sandtorv Møller (c)

Jan Martin Wåge (d)

Vegard Fuglseth (d)

Forfall:

Katrine Bjørndalen (d)

Sekretær: Anne Grethe Nielsen

Kontakt: studieutvalget.jurfa@uib.no

ePhorte 2021/31

Neste møte: 07.10.2021, kl. 09:15 i 546.

Saksliste

Sak 44/21	Godkjenning av innkalling og dagsorden
	Innkalling: Ingen merknader Dagsorden: Ingen merknader
Sak 45/21	Orienteringssaker
1	Presentasjon av det nye studieutvalget samt forventningsavklaring for fremadrettet arbeidet i utvalget
2	Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til studieutvalget.jurfa@uib.no
	Fullmaktsvedtak: a) Endring av litteraturlisten i JUS293-2-A Law of the Sea and its Uses b) Fullmaktsvedtak litteraturliste JUS256-2-A Skatterett I c) Fullmaktsvedtak emnebeskrivelse JUS286-2-A d) Fullmaktsvedtak emnebeskrivelse og litteraturliste JUS211 e) Fullmaktsvedtak litteraturliste EXECUTIVE660 f) Fullmaktsvedtak litteraturliste JUS211 g) Fullmaktsvedtak JUS132 obligatoriske undervisningsaktiviteter H-21 h) Fullmaktsvedtak litteraturliste EXECUTIVE660 i) Fullmaktsvedtak JUS250-2-A JUS271-2-A JUS276-2-A JUS293-2-A endring i krav til studierett j) Fullmaktsvedtak eksamensdato JUS113
3	Orientering om planar om oppretting av masterprogram i kinesisk ved HF der JUS292-2-A vil inngå som valgemne
Sak 46/21	Saker til drøftelse/høring/uttalelse
1	Utlysing av faste vitenskapelige stillinger H-21/V-22

Uttalelse

Studieutvalget har gjennomgått de innkomne innspillene fra fagmiljøene. Situasjonen på undervisningssiden er ikke slik at SU finner det påkrevd å be styret om å rette utlysningen inn mot bestemte fagområder. SU nøyer seg med å gjenta at fakultetet har et vedvarende behov for å styrke undervisningskreftene knyttet til de obligatoriske emnene på masterprogrammet, og at det generelt er ønskelig at nye lærekrefter kan undervise på flere av de obligatoriske emnene.

2**Uttalelse**

Nye kurs i energy law og climate law, ved deling av eksisterende kurs

I og med at saken her innebærer å nedlegge et emne samt opprette to nye, er det fakultetsstyret som har kompetanse til å fatte vedtak. Studieutvalget bør likevel komme med en tilråding til styret. I lys av de emneansvarliges begrunnede ønske, og studieseksjonens tilslutning, uttaler studieutvalget:

«Studieutvalget anbefaler fakultetsstyret å erstatte JUS271-2-C International and Comparative Energy and Climate Law (20 sp) med JUS271-2-D Energy Law: Hydrocarbons, Renewables and Energy Markets (10 sp) og JUS271-2-E International Climate Law (10 sp) fra vårsemesteret 2022».

Det har i tillegg kommet inn forslag om at JUS271-2-D Energy Law: Hydrocarbons, Renewables and Energy Markets fra og med H-22 flyttes til høstsemesteret av hensyn til fordeling av engelske spesiallemner på henholdsvis vår- og høstsemester. Studieutvalget vil senere komme tilbake til dette spørsmålet.

Vedtakssaker**Sak 47/21****Vedtak**

Ny emneansvarlig i JUS285-2-A EU & EEA Public Procurement Law

Postdoktor Kristian Strømsnes overtar emneansvaret i JUS285-2-A EU & EEA Public Procurement Law fra høstsemesteret 2021.

Sak 48/21**Vedtak**

Emneansvarlig i JUR 601 – Innføring i juss for næringslivet

Postdoktor Ingrid Barlund inntreder som emneansvarlig i JUR 601 Innføring i jus for næringslivet sammen med førsteamanuensis Jan-Ove Færstad fra og med høstsemester 2021.

Sak 49/21

Endring av vurderingsformer – JUS329 Skriveveiledning og gruppeledelse

Saken utsettes til behandling på møte i studieutvalget den 07.10.2021

Halvard Haukeland Fredriksen

Leder

Anne Grethe Nielsen

Sekretær

Til: SU

Frå: studieseksjonen/emneansvarleg for JUS292-2-A

Orientering om planar om oppretting av masterprogram i kinesisk ved HF der JUS292-2-A vil inngå som valemne

Fagmiljøet i kinesisk ved Institutt for framandspråk ved Humanistisk fakultet arbeider med ein søknad om å opprette eit masterprogram i kinesisk. Om alt går etter planen skal masterprogrammet tilbys frå hausten 2022. HF reknar med at rekrutteringa til masterprogrammet i kinesisk i hovudsak vil vere frå bachelorprogrammet dei tilbyr i kinesisk <https://www.uib.no/studier/BAHF-KIN>. Det er foreløpig snakk om eit opptakstal på fem studentar med opptak kvart andre år.

Fagmiljøet er ute etter å knytte til seg ulike valemne som studentar på masterprogrammet i kinesisk skal ta i sitt andre semester, og har i den samanheng vore i kontakt med Det juridiske fakultet og emneansvarleg for JUS292-2-A Introduction to Chinese Law med førespurnad om det mogleg å foreslå dette emnet som eit mogleg valemne for studentane på det framtidige masterprogrammet i kinesisk.

Emneansvarleg Bjørnar Borvik har vurdert førespurnaden ut frå emneskildrina til kurset. Når det gjeld krava til forkunnskapar, framgår det av emneskildringa til emnet at det er tilstrekkeleg med tre år med universitetsstudier, men likevel slik at tre år med jusstudier er tilrådde forkunnskapar. Sidan dette spesialemnet er eit introduksjonskurs, og det er ein introduksjon til eit rettssystem som er nokså forskjellig frå vestlege, er det emneansvarleg si vurdering at også studentar utan særlege forkunnskapar om juss vil ha fagleg utbytte av emnet.

På bakgrunn av emneansvarleg si vurdering stiller fakultetet seg positivt til at emnet vil kunna listast opp som eitt av fleire moglege valemne i masterprogrammet i kinesisk dersom det vert vedteke oppretta.

Når det er klart om/at studieprogrammet vert ein realitet, vil det vere føremålstenleg å vedta ei mindre endring i emneskildringa for emnet slik at studierett ved masterprogrammet i kinesisk vert lagt til under delen «krav til studierett» i emneskildringa. Ved at fakultetet gjer dette, vil studentane på masterprogrammet i kinesisk sjølv kunna undervisnings- og vurderingsmelda seg til emnet i studentweb utan å måtta gå omvegen om studieadministrasjonen ved både HF og vårt fakultet for å be om manuell oppmelding til emnet.

Ei sak om endring i emneskildringa vil bli lagt fram for SU viss eller når masterprogrammet i kinesisk blir formelt oppretta.

[Tilbake til sakslisten.](#)

Utlysing av faste vitenskapelige stillinger H-21/V-22

Bakgrunn

Fakultetet har hatt en avgang fra faste vitenskapelige stillinger som tilsier at en lyser ut to til tre stillinger i det kommende studieåret. Dette kommer i tillegg til en stilling i formuerett som allerede er vedtatt, men hvor utlysing er utsatt grunnet en vanskelig rekrutteringssituasjon.

Dekanatet vil foreslå for styret at det høsten 2021 lyses ut ytterligere en fast stilling, samtidig som en tar høyde for å lyse ut ytterligere en til to faste stillinger våren 2022. Det vil derfor bli lagt frem sak for styret ved Det juridiske fakultet i møte 14. september i samsvar med dette.

Prosess i forkant av utlysinger

Fakultetet har de senere årene etablert en rutine i forkant av nye utlysinger som innebærer at det innhentes uttalelser fra de emneansvarlige for å kartlegge behovet for undervisningsressurser, samt fra forskergruppelederne for å kartlegge behovet for ny forskningskapasitet. Uttalelsene fra de emneansvarlige legges så frem for Studieutvalget som foretar en helhetlig vurdering av behovet for undervisningskapasitet, og tilsvarende legges uttalelsene fra forskergruppelederne frem for Forskningsutvalget som foretar en samlet vurdering av behovet for forskningskompetanse. Prosessen ble forankret i styresak 78/17:

S 78/17

Utlysning av faste vitenskapelig stillinger

Vedtak

Ledelsen får fullmakt til å revidere det fremlagte notatet i lys av diskusjonen i styremøtet. Revidert notat godkjennes på sirkulasjon pr e-post, og endelig notat fremlegges til orientering i styremøte i desember.

Saksbehandlingen i forkant av styresaken

Forskergruppeledere og emneansvarlige ble ved fakultetsdirektørens e-post av 4.06.2021 bedt om å uttale seg i saken. I e-posten heter det blant annet:

«Et viktig moment i vurderingen av innretningen av nye utlysninger er fakultetets undervisningsbehov og forskningsbehov i lys av strategiplanen og mulige vekstområder. Vi ber derfor både de emneansvarlige og forskergruppelederne om å uttale seg om de to til tre planlagte utlysingene.

Innspillene fra forskergruppelederne skal tas opp i møte i Forskningsutvalget og innspillene fra de emneansvarlige skal tas opp i møte i Studieutvalget, før det fremmes sak for fakultetsstyret til møtet 14. september.

Innspill sendes til leder@jurfa.uib.no innen 15. august 2021.»

Fakultetet mottok 8 innspill og disse følger samlet i vedlegg. De øvrige 7 forskergrupper har ikke levert noe innspill.

Innspillene

I de innkomne innspillene er det tatt til orde for rekruttering rettet mot følgende fagområder:

- konkurranserett eller konkurranse- og markedsrett.

- familie- og arverett
- naturressurs-, miljø- og utviklingsrett
- forvaltningsrett (men ikke behov på undervisningssiden i studieåret 2021/22)
- velferd- og migrasjonsrett

Forslagene er begrunnet nærmere i de vedlagte innspillene.

Nærmere om utvalgets vurderinger

Innspillene peker på vedvarende utfordringer både med hensyn til undervisningskapasitet og forskningskapasitet. Dagens bemanning er ikke tilfredsstillende.

Fakultetet må derfor gjøre sine prioriteringer innenfor de ulike fagområdene. Blant de hensyn som må vektlegges i denne prosessen er blant annet

- avganger eller forventede avganger fra konkrete fagfelt
- behov for å styrke fagområder som historisk har vært underbemannet
- fremvekst av nye fagområder som aktualiserer nye behov for forsknings- og undervisningsressurser

For SU er undervisningsbehovet sammenfattet i stikkords form:

Formuerett: Frafall de seneste årene og behov for rekruttering. Grunnet rekrutteringssituasjonen er det ikke grunnlag for utlysninger i formuerett i den nærmeste fremtid.

EU-/EØS-, konkurranse- og markedsrett og BECCLE: Behov for en stilling. Undervisning i engelskspråklig valgemneportefølje samt veiledere til masteroppgave. Aktuelle søkere for en stilling.

Familie-, arve-, barne- og personrett: Behov for en stilling i lys av undervisnings- og forskningsbehov.

Forskergruppe for naturressurs-, miljø- og utviklingsrett: Behov for en stilling knyttet til forsknings- og undervisningsbehov innen energirett, klimaendringer og bærekraftrett.

Forvaltningsrett: På sikt behov for utlysning av stilling på undervisningssiden, men ikke i studieåret 2021/22.

Velferd- og migrasjonsrett: Behov for en stilling for å utvikle undervisningstilbud samt dekke forskningsbehov.

Erstatningsrett, forsikringsrett og trygderett: Behov for faste stillinger på sikt, men ikke i studieåret 2021/22.

Merknader fra utvalgets leder:

Situasjonen på undervisningssiden er ikke slik at det synes påkrevd å be styret om å rette utlysningen inn mot bestemte fagområder. SU bør nok derfor nøye seg med å gjenta at fakultetet har et vedvarende behov for å styrke undervisningskreftene knyttet til de obligatoriske emnene på masterprogrammet, og at det generelt er ønskelig at nye lærekrefter kan undervise på flere av de obligatoriske emnene.

Forslag til uttalelse:

Situasjonen på undervisningssiden er ikke slik at SU finner det påkrevd å be styret om å rette utlysningen inn mot bestemte fagområder. SU nøyer seg med å gjenta at fakultetet har et vedvarende behov for å styrke undervisningskreftene knyttet til de obligatoriske emnene på masterprogrammet, og at det generelt er ønskelig at nye lærekrefter kan undervise på flere av de obligatoriske emnene.

[Tilbake til saklisten.](#)

Sak 46/21-1**Vedlegg: Innspill fra emneansvarlige****Formuerett**

Jeg ser at dette innspillet hadde frist i går, men i lys av mitt innspills karakter satser jeg på at det ikke er noen krise at det kommer først i dag. Jeg ønsker nemlig på vegne av forskergruppen i formuerett kun å understreke det fakultetsledelsen er godt kjent med fra før: Det relativt betydelige frafallet vi har hatt i de senere årene har skapt en krevende situasjon og miljøet har stort behov for rekruttering. Vi er imidlertid opptatt av at utlysninger av stillinger må skje når det finnes godt kvalifisert personell som vi har klare forventninger om vil søke. Vi vil derfor gjerne fortsette å ha løpende dialog med fakultetsledelsen om dette, og slik rekrutteringssituasjonen er nå, er det ikke etter vårt syn grunnlag for å be om ytterligere utlysninger i formuerett i den aller nærmeste fremtid.

EU-/EØS-, konkurranse- og markedsrett og BECCLE

Selv om fagmiljøet vårt har fått tilskudd de siste årene, er det fortsatt behov for og ønskelig med enda flere. Forskergruppen vår vokser frem som ledende på sitt felt nasjonalt, og markerer seg stadig internasjonalt. Vi befinner oss likevel fortsatt i en sårbar stilling. Kapasiteten til de faste ansatte tilknyttet gruppen har lenge vært sprengt. Dette gir særlig utfordringer ikke bare på undervisningssiden (inkl. NIRI-kurset), men også i forhold til andre viktige forsknings- og lederoppgaver som vi er bedt om (og/eller er oppfordret til) å besørge – søknader om eksterne midler, prosjektledelse, veilederoppdrag (master og PhD), ledelse av forskergruppen og BECCLE m.m. Behovet for økt juristekspertise på BECCLE er etter hvert også blitt prekært, noe vi kommer tilbake til nedenfor.

Behovet for flere faste ansatte med særlig kompetanse innen EU-/EØS-, konkurranse- og markedsrett oppleves som økende og markant. Ikke bare for å rekke over arbeidsoppgavene som vi har nå, og med tanke på å styrke og utvikle forskergruppen vår og BECCLE på lengre sikt. NAV-skandalen har også vist at EU/EØS-retten trenger å bli bedre integrert i hele studiet. Her kan vårt miljø fungere som en sentral ressurs som kan tas i bruk i alle fag.

Når det gjelder behovet for juristekspertise på BECCLE, så har tilveksten av forskere i fast stilling med konkurranserett som sitt forskningsområde ikke økt, på tross av flere nyansettelser innenfor EU/EØS-rett de siste årene. Dette gjør at det fortsatt hovedsakelig er én person i fast stilling som aktivt driver med forskning som faller inn under BECCLEs kjernefelt, nemlig konkurranserett. De som de siste årene har blitt ansatt i faste stillinger har sin hovedaktivitet innenfor energirett, GDPR og personvern og arbeidsrett/fri bevegelse av personer. Dette gjør at det fortsatt er stor ubalanse mellom økonomer og jurister hos BECCLE, noe som skaper noe utfordring for BECCLE til å nå sine ambisjoner om å bli et ledende senter for Competition Law and Economics også utenfor Norge og Norden.

Forskergruppen forvalter ellers en velfungerende, etablert engelskspråklig valgemenportefølje med mange oppmeldte studenter hvert semester. Fagområdene forskergruppen dekker er allerede populære blant studentene som skriver Masteroppgave, og det er stadig behov for gode veiledere. Med en studiereform på trappene, der det ventes endringer både på tredje og femte studieår, er det grunn til å tro at behovet for forskergruppens kompetanse bare vil øke i årene som kommer. Her kan det også nevnes at den som de siste årene har hatt kursansvaret for Public Procurement Law ikke lengre aktivt driver med forskning innenfor anskaffelsesjussen, på grunn av at stillingsbeskrivelsen stiller krav om forskning på andre rettsområder.

Forskergruppens medlemmer har jobbet hardt for å sikre fagmiljøet ved å søke eksterntfinansierte stillinger, og kan vise til gode tall og høy gjennomslagsprosent, herunder fullfinansierte postdok-stillinger.

Vi vil også understreke at det er aktuelle søkere for en stilling rettet inn mot konkurranse- og markedsrett ansatt i postdoktorstillinger ved fakultetet, hvorav den enes engasjement nærmer seg slutten.

På denne bakgrunn vil vi be om at en av stillingene som lyses ut studieåret 2021/2022 rettes inn mot konkurranserett eller konkurranse- og markedsrett.

Familie-, arve-, barne- og personrett

Faste stillinger må ses i lys av undervisnings- og forskningsbehov. Familie- og arverett er et obligatorisk fag på 1. studieår i studieordningen. Det er imidlertid få personer med forskerkompetanse innen fagområdene. Det er fortsatt bare en person med doktorgrad i familieformuerett, og ingen i arverett. Ut fra forventningene om at undervisningen skal være forskningsbasert, tilsier dette i seg selv at det bør vurderes å lyse ut innenfor fagområdet familie- og arverett.

Familie- og arverett er praktisk viktige fag. Det er viktig at man har levende forskermiljø i academia som ivaretar utviklingen av fagene. Også dette fagområdet er preget av internasjonalisering. Dessuten medfører flytting over landegrenser med personer som kan ha ulik nasjonalitet, at det kan oppstå vanskelige spørsmål knyttet til lovvalg, jurisdiksjon mv. Det er derfor en rekke forskningsutfordringer på feltet. Selv om forskning også ivaretas av doktorgradsstipendiater, er det behov for å ha en tilstrekkelig stor stab med faste ansatte som kan være drivere i miljøet.

Alderssammensetningen av personer som arbeider med familie- og arverett tilsier at det bør søkes å rekruttere yngre personer til fagområdet. Oppbygging av et fagmiljø må ha et langsiktig perspektiv. Det er nok av eksempler på at fag har blitt sterkt skadelidende som følge av at man ikke i tide har sikret seg ettervekst. Universitetets samfunnsansvar bør tilsi at man har kompetanse i sentrale fag som har stor betydning for samfunnet som sådan, men også for enkeltmennesker.

Det er ikke mange doktorer innenfor fagområdet. Det bør derfor være et langsiktig mål også å rekruttere stipendiater. Vi anser det likevel som realistisk at det kan bli flere søkere til en fast stilling innenfor familie- og arverett dersom dette fagområdet prioriteres i løpet av studieåret 2021-2022.

På denne bakgrunn ber vi om at en av de utlyste stillinger øremerkes fagområdet familie- og arverett.

Forskergruppe for naturressurs-, miljø- og utviklingsrett

Forskergruppen vår er for tiden inne i en viktig utvikling som kan gjøre det mulig for oss å bringe teamet vårt og fakultetet i en ledende akademisk posisjon i Norge og i Skandinavia innenfor sentrale områder innenfor naturressursforvaltning, energi, klima og miljø. Vi ser for oss mange muligheter for å bidra til vekst for fakultetet på rettsområder som vil bli definerende for fremtiden både nasjonalt og globalt. For å kunne utnytte dette vekstpotensialet er det et pressende behov for å øke vår kritiske masse når det gjelder fast ansatte.

Ekspertisen på våre felt er svært etterspurt med sikte på undervisning, forskning, offentlig rådgivning, meninger, og for forskningsadministrative oppgaver innenfor UiB, der vi er representert i viktige organ som Styringsgrupper for marin satsing, Styringsgruppen for Nanseninitiativet, Polarnettverket, AkademiaAvtalen, Bergen Offshore Wind Centre.

Tematisk er det vanskelig å finne eksempler på et område som utfordrer tradisjonelle juridiske begreper som klimaendringer, dekarbonisering, bærekraft og areal-planlegging. Dette hadde ført til regulatorisk,

metodisk og akademisk utvikling og nyskaping i Norge og globalt. Mens miljøproblemene fra 1970-tallet og utover kunne håndteres med tradisjonelle regulatoriske grep, står vi nå overfor formidable utfordringer knyttet til klimaendringer, tap av biologisk mangfold, ressursdeleggelse (fisk, skog vann m.m.) som vil kreve dyptgående samfunnsmessige endringer innenfor energi-, vare- og matproduksjon, transport m.m. Dette reiser komplekse rettslige spørsmål, ofte i kombinasjon med andre disipliner. Det oppstår også nye metodiske utfordringer.

Forskergruppen vår er sentralt plassert i kjernen av to av tre prioriterte områder for UiB: klima- og energiovergang og havforskning. Vi har flere kurs knyttet til forskningsgruppen vår og ambisjonen om å utvide dem (med ett kurs, i det minste fullt dedikert til bærekraftrett), noe som innebærer et stort behov for undervisningskapasitet. Forskere ved UiB ber ofte om vår støtte til tverrfaglige forskningsprosjekter og kurs. På grunn av vår begrensede kapasitet må vi noen ganger avslå slike forespørsler. Det er viktig både for UiB og fakultetet at kapasitetsmangel hos oss ikke blir en bremse for UiB sine satsninger innenfor de områdene forskningsgruppen dekker.

Manglende kapasitet begrenser også muligheten for å utvikle søknader om eksterne forskningsprosjekt og å lede og drifte slike prosjekter. Dette vil være uheldig, siden dette er områder som ofte er prioriterte i utlysning av forskningsmidler.

I vår gruppe har vi ganske få fast ansatte. Alle semi/juniormedlemmene i gruppen vår er i midlertidige stillinger. Dette skaper et klima av usikkerhet overfor fremtidige planer, så vel som et gap i strukturen vår på mellomnivå (førsteamanuensis og post-docs). Professor Ernst Nordtveit, en absolutt nøkkelfigur i gruppen vår, nærmer seg dessuten pensjonsalder. Dette har allerede forårsaket en endring i ledelsen for undervisning i ett emne (på 20 studiepoeng) og vil påvirke vår forskningsevne så vel som kapasitet til å gjennomføre nye prosjekter eller opprettholde den nåværende produksjonen.

Dermed er det et klart og konkret behov for å forsterke forskningsgruppen vår med minst en fast stilling i det kommende året, og flere i årene som kommer.

Vi oppfordrer dette Forskningsutvalget til å godkjenne rekruttering av én fast stilling knyttet til følgende forsknings- og undervisningsbehov:

- Det foreligger omfattende forsknings- og undervisningsbehov innenfor energirett, både hydrokarboner og fornybar energi, og bruken av areal (hav og land). Det er avgjørende for vårt fakultet å være i forkant av energiretten både basert på vår unike beliggenhet på vestkysten, og energiens helt sentrale rolle for Norge. På forskningsfronten vil pensjoneringen av professor Nordtveit i 2023 etterlate et veldig stort tomrom på dette området. Videre er det et klart behov for å styrke den nåværende kompetansen innen kjerneområder av energiretten, som dekker internasjonale og nasjonale spørsmål. Spesielt ser vi behov for ytterligere kompetanse innen fornybar energi, olje og gass, konsesjonssystemer, infrastrukturregulering og energimarkedsregulering. Det er en fordel om kandidaten kan kombinere en slik kjernekompetanse med ekspertise om regulering av områder (til sjøs og/eller til lands).
- Klimaendringer og bærekraftrett er temaer som vokser raskt på den internasjonale arenaen og der fakultetet vårt kan bli en viktig regional aktør hvis vi utvikler kompetanse. Spørsmål om klimaendringer og bærekraft knytter seg til mange forskjellige rettsområder, som selskaps- og kontraktsrett, forbrukervern og forvaltningsrett, i tillegg til at dette er områder som ligger helt i fronten av den internasjonale metodediskusjonen. Videre er dette populære temaer blant studentene våre, noe som skaper incentiver for å tilby nye kurs.

Et siste aspekt å ta i betraktning er at ansettelse av et nytt fast personale i gruppen vår også vil føre til positive effekter for andre forskergrupper på fakultetet. Våre medlemmer er aktiv i flere forskergrupper og rekrutteringen vil øke i disse gruppene også. Hvilken av dem vil tjene mest vil avhenge av kandidatens

profil. I de nevnte 2 prioriterte områdene er det imidlertid veldig tydelige synergier med Forskargruppa i forvaltningsrett og Forskergruppen for EU/EØS konkurranse- og markedsrett

Undervisningsbehovet i forvaltningsrett

På undervisningssida treng forvaltningsretten opprusting i samband med studiereformen og ei framtidig forventa utvikling av masteroppgåveemnet (med ein linjespesifikk opplæringsdel). Vi har god tilgang på storgruppeleiarar – ei blanding mellom seniorar og rekruttar – i dag, men vi er sårbare med tanke på dei tyngste funksjonane i undervisninga.

På sikt er difor behovet stort for utlysing av ei stilling som kan styrke fagmiljøet innan dei allmenne, teoretiske diskusjonane i forvaltningsretten. Tida er likevel ikkje inne for ei slik utlysing dette studieåret.

Forskning forvaltningsrett.

Underteikna – leiarane av forskargruppa for forvaltningsrett – meiner det er trong om å styrke den faste staben på fakultetet med kompetanse innanfor forvaltningsrett både av omsyn til behovet for undervisningskrefter og forskning.

På undervisningssida treng vi opprusting i samband med studiereforma og den føreståande utviklinga av masteroppgåveemnet. Vi har pr. i dag god tilgang på storgruppeleiarar – ei blanding mellom seniorar og rekruttar, men vi er sårbare med tanke på dei tyngste funksjonane i undervisninga. For å gjere oss mindre sårbare no, og særleg med tanke på undervisningsoppgåvene i forvaltningsrettslege fag som ligg litt fram i tid, ønskjer vi å styrke staben på fakultetet i forvaltningsrett.

Vi ønskjer vidare alt no å styrke forskinga i forvaltningsrett i høve til forskning på hav, samfunn, klima og tverrfagleg kompetanse, der kompetanse i tråd med dei strategiske måla for Universitetet i Bergen er under oppbygging. Vi treng også ei styring av alminneleg forvaltningsrett og rettsteori. I høve til forskinga ønskjer vi altså å styrke kompetansen på fakultetet i to litt ulike retningar, som samla kan møte behovet for både praktisk/tverrfagleg og teoretisk retta kompetanse. Dette er nyttig og viktig i ei tid, der også fleire av seniorane i forvaltningsrett har gått av med alderspermisjon.

Vi ser føre oss at begge dei skisserte retningane i forskingskompetanse, kan utgjere sentrale berebjelkar i undervisning i forvaltningsrett; både obligatoriske emne, miljørett, valfag og masterundervisning som er under oppbygging.

Velferdsrett

Velferdsrett (Jus 250-2-A, 20 stp.,) var tidligere et obligatorisk fag ved fakultetet (da med tittel Helse- og sosialrett), men er i dag et valgemne. Forskergruppen legger til grunn at dette emnet skal videreføres, blant annet av hensyn til fakultetets fagprofil, og emnets aktualitet og relevans i lys av både nasjonale og internasjonale samfunnsutfordringer. Velferdsretten bidrar til utdypning av forvaltningsrettslige prinsipper og regler på et bredt felt av norsk samfunnsliv. Dagens undervisning trekker også i stor grad inn menneskerettslige problemstillinger, og supplerer Fakultetets obligatoriske undervisning i menneskerettigheter ved at fokuset rettes mot innhold og ulike aspekter av sosiale menneskerettigheter (helse, utdanning, sosiale tjenester, arbeid og barnevern). Faget undervises i hovedsak av interne professorer (Henriette Sinding Aasen og Bjørn Henning Østenstad). Når det gjelder barnevern, brukes ekstern foreleser pga utilstrekkelig kompetanse på Fakultetet. Barnevern er et svært aktuelt og viktig

emne, både nasjonalt og internasjonalt, der fakultetet på sikt bør ha et mer omfattende undervisningstilbud enn det som gis i dag, og der forskningsbehovet er tilsvarende stort.

To engelskspråklige valgfag er knyttet til forskergruppen: Health and human rights in the welfare state (Jus 250-2-C, 10 stp.,) undervises i vårsemesteret, mens Human rights and welfare policies (Jus 276-2-C, 10 stp.,) går hver høst. Begge disse kursene tas i hovedsak av innreisende studenter, selv om det i de senere semestre har vært et økende innslag av norske studenter. Disse emnene undervises i hovedsak av Henriette Sinding Aasen, men det er tilknyttet eksterne forelesere. Det faglige engelskspråklige tilbudet i sosio-økonomiske menneskerettigheter (Jus 276-2-A, Economic and Social Rights, 20 stp) ble nedlagt i 2019 pga at de eksterne foreleserne etter flere år som faste forelesere ikke lenger kunne bidra (Asbjørn Eide og Amanda Cahill-Ripley). I stedet ble Human Rights and Welfare Policies etablert som et engelsk emne, innrettet slik at Henriette Sinding Aasen kan stå for hele eller det aller meste av undervisningen alene (Prof II ved Fakultetet, Volker Lipp, har bidratt med noen timer, samt aktuelle gjesteforelesere).

Forutsatt at Fakultetet ønsker å opprettholde disse undervisningstilbudene og fortsatt vil profilere nasjonal og internasjonal velferdsrett, er det behov for å styrke forskningsinnsatsen og undervisningskreftene. Disse to fagene dekker en stor del av behovet for kurs til innreisende studenter (i fjor høst var det 70 studenter påmeldt i Human Rights and Welfare Policies), og ligger klart innenfor UiB's og Fakultetets satsing på undervisning og forskning knyttet til de globale samfunnsutfordringene (helse, sosial ulikhet, migrasjon). I lengden er det ikke holdbart at disse fagene hviler så tungt på én person.

Den velferds- og menneskerettslige profilen til fakultetet ville klart styrkes ved et mer omfattende tilbud om engelskspråklig undervisning i sosio-økonomiske rettigheter/internasjonal velferdsrett (beslektet med det tilbudet vi hadde fram til 2019). Både nasjonalt og globalt er det sterke koblinger mellom helse, velferd og migrasjon som bør reflekteres i fagtilbud og forskning. De nevnte engelskspråklige fagene vil derfor kunne styrkes og videreutvikles ved et tydeligere fokus på migrasjonsrettslige problemstillinger.

Vi ser en økende interesse blant masterstudenter for temaer innen velferd- og migrasjonsrett, og spesielt flyktningrett. Dette vil i økende grad komme på dagsorden de neste årene, bl a på grunn av økt bruk av midlertidige oppholdstillatelser for flyktninger i Norden. Dette innebærer en innskrenkning av velferdsrettigheter med direkte følger for integreringsarbeidet. (jf.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing--forslag-til-endringer-i-utlendingsloven-og--forskriften-om-oppholdstillatelse-pa-grunnlag-av-subsidiart-beskyttelsesbehov-ved-en-betydelig-okning-i/id2693027/>).

Koblingen mellom velferd- og migrasjonsrett egner seg godt til interdisiplinære forskningsprosjekter med kollegaer fra UiB og andre institusjoner, med en betydelig rolle for jurister. Siden 2011 har Fakultetet fått støtte fra både NFR og Horizon 2020 for å forske på nettopp denne koblingen: PROVIR, Migration to Norway – Flows and Regulations, WAIT, TemPro, VULNER, og flere UiB-CMI samarbeidsprosjekter (bl annet et nytt initiativ om tverrfaglig forskning med juss og antropologi i fokus). Disse prosjektene har vært med på å skape et viktig forskningsmiljø i Bergen rundt migrasjon og velferd som vi synes det vil være verdifullt å styrke ytterligere i årene framover. I tillegg til forskning, kommer det et nytt undervisningstilbud ved UiB, Nordic Master in Migration and Integration, som blir et tverrfaglig program som inngår i det nylig opprettede Bergen School of Global Studies - en sentral UiB-satsing under Globale Samfunnsutfordringer (GSU) - der juridisk kompetanse vil bli etterspurt.

En stilling i velferdsrett og migrasjon vil være en fremtidsrettet styrking som bygger videre på solid forskningskompetanse opparbeidet på Fakultetet over en årrekke. En slik stilling vil både styrke fagtilbud og forskning på viktige satsingsfelt og bevare viktig kompetanse ved Fakultetet.

Erstatningsrett, forsikringsrett og trygderett

Fakultetsdirektøren anmodet den 4. juni 2021 forskergruppelederne og de emneansvarlige om å avgi en uttalelse vedrørende 3 mulige utlysninger av faste førsteamanuensisstillinger i løpet av høsten 2021/våren 2022. Det fremgår av henvendelsen at «[e]t viktig moment i vurderingen av innretningen av nye utlysninger er fakultetets undervisningsbehov og forskningsbehov i lys av strategiplanen og mulige vekstområder.»

De undertegnede uttaler seg på vegne av fagområdene erstatningsrett, forsikringsrett og trygderett, den ene av oss – Frøseth er også emneansvarlig i erstatningsrett.

Forsikringsrett og trygderett:

Fakultetet har to stipendiater i forsikringsrett og trygderett, som nærmer seg halvveis i løpet med sine ph.d.-avhandlinger. Det er ingen fast ansatte med doktorgradskompetanse på disse fagområdene, kun på tilgrensende områder. Fakultetet har for tiden ingen undervisningstilbud i forsikringsrett og trygderett.

I Norge er det bare Oslo som kan vise til en viss faglig konsentrasjon på seniornivået i forsikringsrett med tilhørende undervisningstilbud. De fleste fast ansatte i Oslo med forsikringsrett som hovedområde, er imidlertid nær pensjonsalder. I et nasjonalt perspektiv er det et klart behov for forskning i forsikringsrett. Faget har stor praktisk betydning, og de fleste større juridiske enheter på universiteter har forskere på feltet. Det er imidlertid ikke grunn til å tro at det vil være et særlig stort marked av søkere for en fast førsteamanuensisstilling i forsikringsrett med det første, men fakultetet bør merke seg at vi på sikt bør få til rekruttering her.

Fakultetet er allerede kjent med at det er et stort behov for å bygge opp doktorgradskompetanse og rekruttere flere forskere i trygderett. Fakultetet har blant annet av den grunn inngått en nasjonal samarbeidsavtale med Arbeids- og sosialdepartementet, og nylig utlyst en stipendiatstilling i trygderett/EØS-rett ved fakultetet. Det vil være et klart behov for en fast stilling i faget på sikt, men det er neppe et godt marked av søkere for en fast stilling i løpet av det neste året.

Erstatningsrett:

Når det gjelder faget erstatningsrett, så har fakultetet to stipendiater som skriver ph.d.-avhandlinger med den alminnelige erstatningsretten som en sentral kerne. Disse kandidater nærmer seg halvveis i doktorgradsløpet. Fakultetet har i mange år hatt et av de sterkeste erstatningsrettslige miljøene i Skandinavia på grunn av antallet doktorgrader i faget, og seniorer med erstatningsrett som et av sine to hovedfelt. De to siste årene har to fast ansatte med doktorgradskompetanse i faget gått over til andre stillinger utenfor academia. Når stipendiatene er ferdig med sin undervisningsplikt, vil tilgangen på undervisningspersonell til det obligatoriske faget på masterstudiet derfor bli begrenset. Dette også fordi de fleste seniorene i fagmiljøet har vesentlige undervisningsforpliktelser i andre fag på masterstudiet. I lys av nye ressursbehov som muligens kan følge av fremlagte forslag til ny studieordning, 5. studieår, om en ny formuerettslig linje der fagene erstatningsrett og forsikringsrett inngår, er det grunn til å tro at ressursbehovet vil bli forsterket.

Det er en tendens at erstatningsretten fungerer som et nøkkelfag i det praktiske rettsliv i kombinasjon med fagområder som EØS-rett, kontraktsrett, menneskerettigheter, immaterialrett og diskrimineringsrett. Fakultetet er godt dekket i grensesnittet mellom erstatningsrett og kontraktsrett. Det ville være en fordel om fakultetet fikk tilført kompetanse der vi ennå ikke har seniorer som representerer bredden på doktorgradsnivået særlig i relasjon til overnasjonale dimensjoner som menneskerettighetene, gjerne i kombinasjon med det EU/EØS-rettslige perspektivet. Dette vil også kunne gi den bredde i undervisningskompetansen som er ønsket når fakultetet lyser ut faste stillinger.

Totalt sett er det få avlagte doktorgrader i faget erstatningsrett. Det er derfor viktig å lyse ut en stilling når det eventuelt blir et marked av søkere med den nevnte kompetansen.

Forskergruppe for naturressurs-, miljø- og utviklingsrett

Det juridiske fakultet, Universitet i Bergen

Bergen 20. august 2021

Studieutvalget

Det juridiske fakultet

Nye kurs i energy law og climate law, ved deling av eksisterende kurs

Som kursansvarleg og lærarar for kurset International and comparative Energy and Climate Law - JUS271-2-C course vil vi ta opp spørsmålet om å dela kurset i to 10 studiepoengskurs, med verknad. for vårsemesteret 2022. Vi ynskjer å dela det eksisterande 20 sp-kurset i eitt 10 sp-kurs i *International and Comparative Energy Law* og eitt kurs i *International and Comparative Climate Law*. Vi er klar over at det då må utarbeidast læringsmål og kursplan for dei to nye kursa, men før vi går i gang med det, vil vi gjerne ha avklara at Studieutvalet er samd i ei slik endring.

Det er fleire grunnar til at vi ynskjer denne endringa:

- Det kurset vi tilbyr nå var utvikla på grunnlag av to kurs i energy law, der det eine kurset i hovudsak dekkja petroleumsrett og det andre dekkja fornybar energi, med innslag av klimarett knytt til det siste kurset. Begge kursa var på 10 sp. Eit gjekk i vårsemesteret og eit i haustsemesteret. Kursa var populære og hadde mange studentar (gjennomgåande over 50 studentar på kvart av kursa).
- Desse kursa vart slått saman til eit 20 sp-kurs, i «International and Comparative Energy and Climate Law». Samanslåinga var motivert av eit ynskje om å styrka undervisingstilbodet i klimarett og innebar ein reduksjon av vekta på petroleumsrett og ei styrking av vekta på fornybar energi og sentrale klimarettlege emne. Vi meiner framleis dette var eit godt grep, men ser at talet på studentar har gått ned til 25-30. Tilbakemeldinga på spørsmål til studentane, er at grunnen ikkje er mangel på interesse for faget, men det å investera 20 ECTS i eit fag (to tredjedelar av eit semester) blir oppfatta som ei stor investering av tid, og mange vel difor heller gjerne 10 sp-fag for å få meir valfridom og større spreing av emner. Dette er hovudgrunnen til at vi ynskjer endringa.
- Deling av kursa vil kunne gjera dei meir attraktive for studentane ved at dei kan velja å ta berre eitt av dei og kombinera med andre kurs. Sjølv om det er ein klar samanheng mellom dei to faga og mange vil ynskja å kombinera dei, er det også studentar som berre er interesserte i anten energirett eller klimarett.
- Vi meiner i tillegg til dette at ei deling av kurset i to kan gje større vekt på klimarett som eit sjølvstendig fag, sjølv om koplinga mellom energi og klima alltid vil vera viktig, sidan det er energiproduksjon og bruk som er hovuddrivaren bak klimaendringane. Eit meir reindyrka klimarettleg fag vil vera i samsvar med tida og også med Universitetet i Bergen si satsing på dette faget.

- Ei klarare deling mellom energi- og klimarett vil gje lærarteamet meir fleksibilitet med omsyn til undervising og gje grunnlag for å gå djupare inn i emna. Det vil også kunne gje grunnlag for utvikling av forskning på klimarettlege spørsmål, som vil vera eit sentralt mål for fakultetet. Også i lærarstaben vil det kunne vera nokon som berre har interesse for eitt av desse faga. Ettersom det blir fleire lærarar å trekkja på innanfor desse fagområda, vil det kunne bli mogeleg å trekkja på fleire krefter som grunnlag for å kunne gje meir forskingsbasert undervising innanfor desse dynamiske emna som stadig er i endring, og der undervisningsmaterialet og innhaldet i undervisinga gjerne må endrast vesentleg frå eit år til det neste.
- Vi har trekt på fleire av dei yngre lærarane i dette faget, der dei gjerne får i oppgåve å ta ein dobbeltime med eit emne dei arbeider med. Dette vil truleg bli enda lettare med ei oppdeling av faget i energirett og klimarett.
- Vi ynskjer også i framtida å utvikla eit breiare kurstilbod i naturressursforvalting og bærekraft og dei nye kursa vil kunne gå inn som element i ei slik utvikling.
- Vi vil kunne tilby begge kursa i vårsemesteret 2022, slik at studentar som hadde tenkt å ta det eksisterande kurset vil få om lag det same kurstilbodet. Med sikte på seinare år kan det vurderast å ta eit kurs om våren og eit om hausten. Det kan vi koma attende til.

Framlegget inneber:

1. *Oppheving av det eksisterande kurset International and Comparative Energy and Climate Law - JUS271-2-C*
2. *Oppretting av eit kurs i International and Comparative Energy Law (10 ECTS, 10 lectures + 2 workshops)*
3. *Oppretting av eit kurs i International and Comparative Climate Law (10 ECTS, 10 lectures + 2 workshops).*

Dersom det er spørsmål eller kommentarer til dette er det berre å ta kontakt.

Med venleg helsing

Ernst Nordtveit

Ignacio Herreira Anchestegui

Tina Soliman Hunter

Kommentarer fra studieseksjonen:

Å dele dette emnet i to har den fordelen at det vil gi en lengre liste over engelskspråklige emner, noe som er positivt ved rekrutteringen av internasjonale utvekslingsstudenter. Det engelskspråklige emnetilbudet vårt vil se større ut selv om antall studiepoeng i realiteten forblir det samme. Det er også riktig slik underviserne påpeker, at to emner på 10 sp istedenfor ett emne på 20 sp vil gi større valgfrihet og nye muligheter for å kombinere ett av disse emnene med inntil to andre spesialemer.

Det er også sannsynlig at norske studenter som ikke velger å studere i utlandet og som dermed skal ta et spesialemerne som har engelsk som undervisnings og eksamensspråk, vil være mer tilbøyelige til å velge et engelskspråklig emne på 10 sp enn et emne på 20 sp. Dermed kan det tenkes at flere norske studenter vil velge ett av disse emnene, og at det totale antallet norske studenter som velger ett av disse emnene vil være høyere for to emner på 10 sp enn for ett emne på 20 sp, selv om de norske studentene vil komme til å fordele seg på de to emnene.

Emnet JUS271-2-C inngår også som et av flere mulige valgemen i det tverrfaglige masterprogrammet i bærekraft som administreres av humanistisk fakultet. Dette påvirker ikke fakultetets autonomi når det gjelder å legge ned emnet og isteden opprette to nye emner, men det er viktig at programstyret for masterprogrammet i bærekraft blir orientert om endringen, slik at de kan følge opp med nødvendige endringer i studieplanen for masterprogrammet i bærekraft.

Forslag til uttalelse:

I og med at saken her innebærer å nedlegge et emne samt opprette to nye, er det fakultetsstyret som har kompetanse til å fatte vedtak. Studieutvalget bør likevel komme med en tilråding til styret. I lys av de emneansvarliges begrunnede ønske, og studieseksjonens tilslutning, foreslås følgende uttalelse:

«Studieutvalget anbefaler fakultetsstyret å erstatte JUS271-2-C *International and Comparative Energy and Climate Law* (20 sp) med JUSXXX-X *International and Comparative Energy Law* (10 sp) og JUSXXX-X *International and Comparative Climate Law* (10 sp).»

[Tilbake til saklisten.](#)

Sak 46/21-2**Vedlegg 1 (emnebeskrivelse JUS271-2-D)**

JUS271-2-D Energy Law: Hydrocarbons, Renewables and Energy Markets

ECTS Credits

10 ECTS

Level of Study

Master

Full-time/Part-time

Full time

Language of Instruction

English

Teaching semester

Spring

Place of Instruction

Faculty of Law, UiB

Objectives and Content

Energy is essential for all aspects of life in a modern society and the need for energy is growing. Energy production from fossil sources (like coal, oil and gas) is also one of the main drivers of climate change, and great efforts are made to bring about a shift from energy production based on fossil fuels to renewable energy sources, in order to stop or at least limit climate change.

Energy law is an important discipline as energy production and distribution is pivotal to the functioning of the society and economic and social development. All major countries have in the last decades reformed their energy legislation due to the influence of energy liberalization, climate change and the introduction of renewable energy solutions. Taking part of this course will give you the tools to understand the complex regulatory challenges that energy law has to deal with and prepare you for exciting job prospects.

The general question that the course seeks to answer is how legal regulation can contribute to an effective and sufficient energy production and consumption within sustainable limits. The course will present the main legal principles, systems and instruments used to influence energy production and consumption. Further, the course will give insight in basic principles for resource management, the relation between public interest and business and modern market instruments.

The course will cover governance and regulation of production and distribution of petroleum and renewable energy (like hydro, wind, solar, thermal and other forms of energy) in international and European law.

Our study of energy law will follow the life cycle and energy value chain. During our course, we will study how energy production/extraction, transportation and consumption is regulated and the consequences of such rules for society, the industry and nature.

A central part of the system for governance of the energy sector is the regulation of access to energy resources on land as well as offshore. As offshore energy production is becoming more important for petroleum as well as renewable ocean and wind energy, the regulation of continental shelf and exclusive economic zone will be important, as well as environmental regulation of the oceans (OSPAR-treaty etc.). The question of jurisdiction over and ownership of energy resources especially on the continental shelf is thus an important part of the course.

The system for granting access to the petroleum and other energy resources for national and international companies, through different concession, licensing and contracting systems, and for organizing the State participation in the activity, is an important part of the course. This involves national as well as EU-regulation and will give the students understanding of the relation between EU/EEA law and national law. The license system and the use of joint venture agreements to secure state control as well as effective and secure activity, constitute examples of different techniques for governance of an important industry.

Transport of energy, especially through infrastructure as pipelines for natural gas and grids for electricity, and the systems for marketing will be important. The EU-directives for natural gas market and electricity market will be analyzed and compared with parallel regulation in other countries, like USA and Australia. The legal instruments for opening of the energy market for competition through access to transport systems and competition regulation will be included in this.

The dominating legal models for organization of energy markets for oil, natural gas and electricity, and the impact on this has on the use of renewable energy, is also a part of the course.

The course will concentrate on basic principles and regulation systems. Central themes are:

- Introduction to energy law & energy policy
- Energy resources: ownership and management
- Licensing systems for energy production
- Upstream regulation of petroleum
- European regulation of electricity and gas: production, transmission and distribution
- Organization and functioning of energy markets
- Competition and State aid law implications for energy
- European regulation of renewable energy sources
- Energy consumers: rights, duties and new roles
- Energy regulators: ACER and national entities

Learning Outcomes

The students shall at the end of the course have obtained knowledge on

- The fundamental problems, concepts and principles of energy law
- Have good knowledge and understanding of the regulatory systems for electricity production, from renewable resources, such as concession regulation, access to energy resources, safety regulation and environmental regulation.
- Know the regulation of transport and market access for energy, such as third-party access to transportation systems, unbundling, system operator's role.
- Know the organization and regulation of markets for oil, natural gas and electricity
- Identify and solve legal problems in energy production, distribution and retailing

Required Previous Knowledge

Three years of university studies

Good level of English

Recommended Previous Knowledge

Three years of law studies

Credit Reduction due to Course Overlap

Combined with JUS271-2-A, JUS271-2-B or JUS271-2-C this course will generate no new credits.

Access to the Course

The course is available for the following students:

- Admitted to the integrated master programme in law
- Admitted to the two-year master programme in law
- Granted admission to elective courses at the Faculty of Law
- Granted additional right to study following completed master's degree in law at the UiB
- Exchange students at the Faculty of Law

Note: The pre-requirements may still limit certain students' access to the course

Teaching and learning methods

Lectures and workshops

Compulsory Assignments and Attendance

None

Forms of Assessment

The exam consists of two parts, each contributing 50 % to the final mark:

Home-exam: during the course the students shall write a paper of maximum 2000 words on a subject provided by the course supervisor.

School exam: Four-hour digital examination.

[Information about digital examination](#)

Exam language:

Question paper: English

Answer paper: English

Examination Support Material

Support materials allowed during exam:

See section 3-5 of the <http://www.uib.no/en/jur/22852/supplementary-regulations-studies-faculty-law-university-bergen> Supplementary Regulations for Studies at the Faculty of Law at the University of Bergen.

In addition: Collection of relevant material supplied by the Faculty of Law

Special regulations about dictionaries:

- According to the Regulations for Studies, one dictionary is permitted support material during the examination. Bilingual dictionaries containing for example *both* Norwegian-English and English-Norwegian are considered as one dictionary.
- Bilingual dictionaries to/from the same two languages - for example Norwegian-English/English-Norwegian - in *two* different volumes are also considered as one dictionary (irrespective of publisher or edition).
- Dictionaries as described above cannot be combined with any other types of dictionaries.
- Any kind of combination which makes up *more than* two physical volumes is forbidden.
- In case a student has a special need for any other combination than the above mentioned, such combination has to be clarified with/approved by the course coordinator minimum two weeks before the exam. Students who have not been granted permission to have a special combination minimum two weeks before the exam will be subject to the <http://www.uib.no/en/jur/22852/supplementary-regulations-studies-faculty-law-university-bergen> usual regulations (Section 3-5) about examination support materials.

Grading Scale

A - E for passed, F for failed.

Assessment Semester

Spring. Exam only in semesters with teaching.

Resit of school exam in next semester only when home exam is passed.

Course Evaluation

According to administrative arrangements for evaluating courses at the Law Faculty

Course Coordinator

Associate Professor Ignacio Herrera Anchustegui -
<https://www.uib.no/en/persons/Ignacio.Herrera.Anchustegui>

Contact Information

Administrative contact: elective-courses.jurfa@uib.no

Sak 46/21-2

Vedlegg 2 (emnebeskrivelse JUS271-2-E)

JUS271-2-E International Climate Law

ECTS Credits

10 ECTS

Level of Study

Master

Full-time/Part-time

Full time

Language of Instruction

English

Teaching semester

Spring

Place of Instruction

Faculty of Law, UiB

Objectives and Content

This course deals with the law and policy designed to mitigate climate change. The world is in a profound climate transformation and legislators worldwide seek different avenues to address this pressing issue while finding a balance between protecting nature and ensuring economic development.

In such a light and perhaps our generation's most important challenge, the course aims to give the student knowledge and understanding of the regulation and implementation of climate regulation and its implications for our society in international law, European law and some important national jurisdictions. Our class will sit at the intersection of several legal disciplines. International and European climate law will be combined with international trade law, sustainability and public international rules, to give the student a complete overview of this most important topic.

The course provides insight into basic principles for resource governance, sustainability and the relationship between public interests and business interests and the use of modern market instruments in climate governance.

The course' guiding question will be how regulation plays a role to create incentives and frameworks that deal with climate change and question whether the rules in place are well-designed and are sufficient to reach such aim.

Our course will first discuss the causes and effects of climate change and bring about an introduction behind the regulatory and policy schemes to control and limit it. This will be coupled with a discussion of relevant principles of public international, environmental and sustainability law.

Of special importance to this class will be the role played by the leading international treaty on climate change: the Paris Agreement. The study of international rules will be combined with a thorough discussion of the EU and EEA initiatives: The EU Climate Change Law, the EU Green Deal, the "Fit for 55" 2021 Package, the EU Taxonomy, and Norwegian Climate Change instruments and policy.

Central to our course will be the way that carbon markets are organized, studying examples based on quota and taxation systems. Examples that will be discussed in class will be EU Emission trading system (EU-ETS), green certificate (Norway and Sweden), certificate of origins, etc. We will also study alternatives and jurisdictions in which climate change measures are not based on carbon/greenhouse markets, such as Australia.

Finally, climate change litigation and the role of courts in reviewing governmental policies, laws and the conduct of companies will also be studied.

Learning Outcomes

Knowledge

The course will give the students a thorough understanding of the governance climate change and the interplay between climate regulation, economics and legal frameworks. Principles on environmental, public international and climate change law will be discussed. Students will learn the different regulatory and policy options available for governments and even private players to deal with climate change implications and seek to mitigate it.

In the course we will focus more specifically in:

- Causes and effects of climate change
- Regulatory avenues to deal with climate change
- Relation to different legal disciplines: public international law, environmental law, energy law, corporate law
- International, European and national rules to tackle climate change
- Carbon markets and their functioning
- Financial regulation addressed to foster climate change-friendly investment
- Climate change litigation

Skills

Upon completion of the course, the student should be able to

- Explain the objectives, principles and development of climate law and policy from an international and European perspective
- Describe the principles and systems used to address climate change consequences
- Reflect on the complexity of climate change regulation as an area in the intersection of many legal disciplines and societal goals and values
- Apply legal principles and regulations in problem-solving in climate law on an international and national level
- Clarify the system for emissions trading in various jurisdictions, including the EU
- Discuss critically the role of courts when dealing with climate change litigation

Competence

The course will strengthen the student's understanding of different systems for governance and especially the use of market systems for influencing the behavior of legal actors

Required Previous Knowledge

Three years of university studies

Good level of English

Recommended Previous Knowledge

Three years of law studies

Credit Reduction due to Course Overlap

Combined with JUS271-2-C this course will generate no new credits

Access to the Course

The course is available for the following students:

- Admitted to the integrated master programme in law
- Admitted to the two-year master programme in law
- Granted admission to elective courses at the Faculty of Law
- Granted additional right to study following completed master degree in law at UiB
- Exchange students at the Faculty of Law

Note: The pre-requirements may still limit certain students' access to the course

Teaching and learning methods

Lectures and workshops

Compulsory Assignments and Attendance

None

Forms of Assessment

The exam consists of two parts, each contributing 50 % to the final mark:

Home exam: during the course the students shall write a paper of maximum 2000 words on a subject provided by the course supervisor.

School exam: Four-hour digital examination.

[Information about digital examination.](#)

Exam language:

Question paper: English

Answer paper: English

Examination Support Material

Support materials allowed during school exam

See section 3-5 of the [Supplementary Regulations for Studies](#) at the Faculty of Law at the University of Bergen.

Special regulations about dictionaries

- According to the Regulations for Studies, one dictionary is permitted support material during the examination. Bilingual dictionaries containing for example both Norwegian-English and English-Norwegian are considered as one dictionary.
- Bilingual dictionaries to/from the same two languages - for example Norwegian-English/English-Norwegian - in two different volumes are also considered as one dictionary (irrespective of publisher or edition).
- Dictionaries as described above cannot be combined with any other types of dictionaries.
- Any kind of combination which makes up more than two physical volumes is forbidden.
- In case a student has a special need for any other combination than the above mentioned, such combination has to be clarified with/approved by the course coordinator minimum two weeks before the exam. Students who have not been granted permission to have a special combination minimum two weeks before the exam will be subject to the usual regulations (section 3-5) about examination support materials.

Grading Scale

A - E for passed, F for failed.

Assessment Semester

Spring. Exam only in semesters with teaching.

Resit of school exam in next semester only when home exam is passed.

Course Evaluation

According to administrative arrangements for evaluating courses at the Faculty of Law.

Course Coordinator

Associate Professor Ignacio Herrera Anchustegui -

<https://www.uib.no/en/persons/Ignacio.Herrera.Anchustegui>

Contact Information

Administrative contact: elective-courses.jurfa@uib.no

Sak 47/21

Emneansvarlig i JUS285-2-A EU & EEA Public Procurement Law

Førsteamanuensis Ignacio Herrera Anchustegui er emneansvarlig i JUS285-2-A.

Fra høstsemesteret 2021 overtar postdoktor Kristian Strømsnes emneansvaret.

Forslag til vedtak:

Postdoktor Kristian Strømsnes overtar emneansvaret i JUS285-2-A EU & EEA Public Procurement Law fra høstsemesteret 2021.

[Tilbake til saklisten.](#)

Emneansvarlig i JUR 601 – Innføring i jus for næringslivet

Siden 2011 har førsteamanuensis Jan-Ove Færstad hatt emneansvaret for EVU-emnet JUR 601 – Innføring i jus for næringslivet alene. I tråd med fakultetets ønske om at det skal være minst to emneansvarlige på hvert emne, har Jan-Ove Færstad forespurt postdoktor Ingrid Barlund om hun kunne tenke seg å dele emneansvaret for dette emnet. Ingrid har sagt ja til dette, og de ber derfor om at Ingrid Barlund blir oppnevnt som emneansvarlig sammen med meg for JUR 601 med virkning fra og med høstsemesteret 2021.

Forslag til vedtak:

Postdoktor Ingrid Barlund trer inn som emneansvarlig i JUR 601 Innføring i jus for næringslivet sammen med førsteamanuensis Jan-Ove Færstad fra og med høstsemester 2021.

[Tilbake til saklisten.](#)

Studieutvalget
Det juridiske fakultet

23.08.2021

Søknad om endring av vurderingsformer – JUS329

Det søkes med dette om endring i vurderingsformene for JUS329 Skriveveiledning og gruppeledelse fra og med vårsemesteret 2022. Det vil si fra neste eksamenstidspunkt.

I dag er vurderingsformen på emnesiden beskrevet slik:

Etter kurset blir det avlagt en hjemmeeksamen.

- Oppgavesvar skal leveres elektronisk via Inspira.
- Ordgrensen er satt til 3000 ord.
- Oppgaveformen er et refleksjonsnotat som tar opp eget faglig utbytte, egen rolle og studentene sin læring.
- Konkret tema blir gitt i begynnelsen av hvert vårsemester.
- Frist for å levere notat er fredag i uke 25.
- Notatet skal svare på det aktuelle året sitt tema selv om praksisperioden ligger inntil ett år tilbake i tid. Tidligere praksis enn det kan ikke gi grunnlag for notat.

Det søkes om at denne kan endres slik

Etter kurset blir det avlagt en hjemmeeksamen.

- Oppgavesvar skal leveres elektronisk via Inspira.
- Oppgaveformen ber om refleksjon over eget faglig utbytte, egen rolle og studentene sin læring.
- Oppgaven kan fastsettes for individuell vurdering eller gruppevurdering
- Konkret tema blir gitt i begynnelsen av hvert vårsemester.
- Ved publisering av oppgave fastsettes innleveringsfrist i slutten av samme semester.
- Notatet skal svare på det aktuelle året sitt tema selv om praksisperioden ligger inntil ett år tilbake i tid. Tidligere praksis enn det kan ikke gi grunnlag for notat.

Bakgrunnen for søknaden er hovedsakelig å eksplisitt åpne for innlevering i andre format enn notat, samt å åpne for gruppelevering. I tillegg fremstår beskrivelsen som unødig rigid i sin beskrivelse av størrelse og innleveringstidspunkt.

Studentene vil fortsatt få mulighet til å bli vurdert i emnet gjennom levering av et refleksjonsnotat i sin tradisjonelle form. Men i tillegg til denne formen er det ønskelig å åpne for at studentene kan velge alternative former. Mest nærliggende er at det i tillegg åpnes for at studentene leverer video der de reflekterer over oppgitte emner.

Levering gjennom videonotat fremfor skriftlig notat ble forsøkt våren 2021. Studentene fikk da velge om de ville levere et tradisjonelt refleksjonsnotat over et oppgitt emne, eller om de ville levere et videonotat over oppgitte emner.

Videonotat viste seg å være en velfungerende form for refleksjon. Forutsatt at lengden begrenses er også arbeidsomfanget med dette og utformingen av et skriftlig notat omtrent tilsvarende.

Med studentenes samtykke er også en del av videonotatene benyttet i opplæringen av nye arbeidsgrupeledere. Overgangen til digitalisert medium har på denne måten medført en mer effektiv kompetanseoverføring mellom arbeidsgrupelederne.

I forbindelse med forsøket med videonotat kom det frem et ønske fra studentene om å lever dette som gruppeoppgave. Dessverre tillot ikke utformingen av emnebeskrivelsen dette. En slik gruppelevering ville i enda større grad åpne for fellesrefleksjon og kompetanseoverføring. Ettersom dette også forutsetter samarbeid og fellesrefleksjon er det klart at en slik eksamensform i enda sterkere grad vil sikre at læringsutbyttebeskrivelsen er tilfredsstilt hos alle deltakere.

Når det gjelder fjerning av omfangsreferansen har dette først og fremst sammenheng med når en åpner for videoformat gir ikke ordrereferansen mening i sammen grad.

Fjerning av det eksakte innleveringstidspunktet gir oss noe større fleksibilitet for planlegging opp mot andre aktiviteter. Oppgaven vil fortsatt legges ut tidlig i vårsemesteret, og ha innlevering sent i samme semester.

Jeg er kjent med at fakultetet normalt ikke gjør endringer i læringsbeskrivelse for igangværende emner. En slik praksis verner studentene mot endringer som kan anses ufordelaktige etter at emnet har startet opp. Det er i denne sammenheng viktig å presisere at det er tale om endring til gunst

- Kandidatene vil fortsatt kunne velge å skrive individuelle refleksjonsnotat av samme omfang og vanskegrad som tidligere.
- Kandidater som ønsker kan isteden velge å levere i form av video med refleksjon over oppgitt emne.
- Kandidater som ønsker å samarbeide om video refleksjoner kan få mulighet til å gjøre dette etter nærmere godkjenning.

Utover endring av vurderingsform må vi for gruppeinnlevering løse det teknisk mot eksamensregistrering av studentene mv. Det er likevel en annen utfordring som vi kan se på hvordan løses etter at SU har tatt stilling til endringssøknaden.

Knut Einar Skodvin

Forslag til vedtak:

Vurderingsformen i JUS329 endres i overensstemmelse med forslag fra emneansvarlig fra og med vårsemesteret 2022:

Etter kurset blir det avlagt en hjemmeeksamen.

- Oppgavesvar skal leveres elektronisk via Inspira.
- Oppgaveformen ber om refleksjon over eget faglig utbytte, egen rolle og studentene sin læring.
- Oppgaven kan fastsettes for individuell vurdering eller gruppevurdering
- Konkret tema blir gitt i begynnelsen av hvert vårsemester.
- Ved publisering av oppgave fastsettes innleveringsfrist i slutten av samme semester.
- Notatet skal svare på det aktuelle året sitt tema selv om praksisperioden ligger inntil ett år tilbake i tid. Tidligere praksis enn det kan ikke gi grunnlag for notat.

[Tilbake til sakslisten](#)